

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 8. junija 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 67.

Dr. Fran Windischer:

O poučnih tečajih za zadružne funkcionarje.

Med prireditvami, ki spadajo v didaktični del praktičnega obrtnega pospeševanja, igrajo poučni tečaji za zadružne funkcionarje važno vlogo. Strokovni tečaji za posamezne obrte, recimo krojaški, čevljarški strokovni tečaji kakor tudi knjigovodski tečaji ter tečaji za obrtno računanje in tečaji za kalkulacijo, so namenjeni povzdigi in poglobitvi strokovne izvežbanosti in splošne izobrazbe v dotični stroki, pa prihajajo v prvem redu v korist posameznim udeležencem neposredno in individualno. Pri poučnih tečajih za zadružne funkcionarje je seveda jasno, da pripomorejo do večje splošne izobrazbe posameznih udeležencev glede snovi in predmetov, ki se vzamejo v okvir vsakokratnega tečaja, ali je pri teh tečajih ipak namen dalekosežnejši in so te priredbe splošnejše važnosti, zakaj pridobljena izobrazba udeležencev takih tečajev prihaja v dobro širšemu krogu obrtniških tovarišev, saj so udeleženci takih poučnih naprav poklicani delovati kot odborniki in zadružni uradniki v zadrugah in zvezah svojega okraja.

Zanimanje za obrtniške zadruge je bilo že pred vojsko lepo razširjeno v Sloveniji. Oblastveni zadružni inštruktorji so mnogo pripomogli k povzdigi obrtniške zavesti in k povzdigi zanimanja za zadružne naprave. V novi državi je v naših obrtniških krogih smisel in razumevanje za obrtniške zadruge dokaj večji, ker morajo sedaj obrtniške organizacije in njih zveze same misliti za svoje stanovske pride in koristi, dočim je bilo v starih prilikah našemu obrtništvu naravno odkazano drugo mesto. Po prevratu se je število obrtnih zadrug v Sloveniji hitro pomnožilo in je močno presešlo število 200. Poleg zadrug kot osnovnih organizacijskih celic obstoje zveze obrtnih zadrug za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani in Mariboru, pa imamo razen tega gostilničarske zadruge kot strokovne zadruge, ki so v obeh navedenih oblastih povezane v zvezo gostilničarskih zadrug v Ljubljani in v Mariboru. Mreža obrtnih organizacij, ki sedaj preprega Slovenijo, je že jako gosta. Kdor motri razvoj v zadnjih 25 letih, mora ugotoviti, da je zanimanje za obrtniške stanovske naprave in združbe razveseljivo seglo preko

mestnih mej in mej večjih gospodarskih središč celo v odmaknjene kraje in sela, pa imamo dandanes na deželi že v mnogih krajih dokaj živahno in preudarno delujočih obrtnih zadrug.

Mnoge teh zadrug in združb imajo že svoje posebno zadružno osebje, katero kot zadružni nameščenci v glavnem ali postranskem poklicu opravlja upravne zadružne posle tako tajniške kakor blagajniške. V drugih zadrugah zopet so voljeni odborniki sami, ki kot predsedniki, tajniki ali blagajniki res z vneto upravljajo zadružne posle.

Za redno poslovanje obrtnih zadrug je danes treba že dokajšnje izobrazbe in izvežbanosti tistim osebam, ki kot zadružni odborniki ali kot uradniki vodijo zadružne posle. Treba jim je, da poznajo določila obrtnih zakonov, določila o socialni zaščiti, predpise o davkih in taksah. Saj glavne stvari jim je treba vedeti o predpisih za carinsko in prometno službo.

V zavesti, da je med zadružnimi funkcionarji dandanes treba izvežbanih odbornikov in nameščencev, ter ustrezajoč raznim željam organizirane obrtniškega, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo baš kar priredila v Ljubljani na Srednji tehniški šoli poučen tečaj za zadružne funkcionarje. Odziv je pokazal zanimanje in razumevanje obrtniškega za to potrebno in koristno napravo. Udeležencev je bilo skoro 100 in je uspeh tridnevnega tečaja jako zadovoljiv. Tečaja so se udeležili zadružni odborniki, zadružni uradniki in zadružne uradnice. Tretjina udeležencev je bila iz mariborske oblasti. S temi tečaji je ljubljanska zbornica pričela že leta 1910. Drugi tečaj je bil nameravan za jesen 1914, pa je odpadel vsled vojske. Po prevratu je zbornica priredila septembra meseca leta 1925 poučni tečaj za zadružne funkcionarje v Ljubljani in se ga je udeležilo 60 udeležencev. Takoj nato pa se je takega ponovljenega tečaja v Mariboru udeležilo 51 funkcionarjev. Predavalni predmeti so v baš kar končanem tečaju osnovno ostali isti, vendar pa je bila snov dopolnjena tako kakor je običajna za take tečaje v mestih izven naše države, kjer je po stari tradiciji že močno razvito obrtno pospeševanje.

interesu vseh, ki imajo opraviti s carinarnicami in carinskimi oblastmi, da se čitljivo podpisujejo, ker bi sicer po nepotrebnem v večkrat nujnih zadevah sami zavlekli meritorno rešitev svojih vlog.

ZANIMANJE ANGLEŽEV ZA JUGOSLAVIJO.

Londonska tedenska revija »The Near East and India« je priobčila v zadnjih številkah na prvi strani velik oglas podjetja »Yougoslavia Express Agency LTD London« Dalmacija-jugoslovenska revijera, v katerem opozarja letovišarje, da lahko dobe vse informacije in praktična navodila za potovanje po Dalmaciji. Ilustrirana revija »The Industrial World« pa prinaša v majski številki članek »Jugoslavija in možnosti, ki jih nudi za trgovske posle in zabavo«. Pisec članka zelo laskavo karakterizira naš narod, piše obširno o naših prirodnih bogastvih in naravnih lepotah, posebno o našem Jadranu. Članku sta priloženi slike Dubrovnika in Zagreba.

Obdačenje krošnjarjev.

Iz trgovskih krogov smo dobili opozorilo, da v praksi niso jasni pojmi, kakšen davek plačujejo krošnjarji, to je osebe, ki svojega obrata ne vodijo v stalnem lokalu nego s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja. Nekateri davčne uprave pobirajo samo znesek 60 Din, eventualno še 30 Din zraven, drugi zopet te zneske, to je 60 dinarjev in eventualno še 30 Din, zraven pa še en odstotni davek na poslovni promet, nekateri pa vse to in zraven še samoupravne doklade.

Na vprašanje, kaj je pravilno, pojasnjujemo sledeče:

Po členu 59 zakona o neposrednih davkih znaša davek za obrate, ki se ne vodijo v stalnem lokalu nego s hojo od hiše do hiše in od kraja do kraja, na leto 60 Din in za vsakega pomočnika po 30 Din. Za pomočnika v obratu brez stalnega lokala se smatra vsakdo, ki kakorkoli pomaga pri poslu. Pavšalni davek 60 Din in za vsakega pomočnika 30 Din ni oproščen samoupravnih doklad. Zakon izrecno določa, da se samoupravne doklade ne pobirajo na dopolnilni davek, in na davčne zavezanec tretje skupine in končno tudi ne na davek potujočih agentov in trgovinskih potnikov, ki

Oblastne trošarine.

Vprašanje oblastne trošarine postaja v zadnjem času vedno bolj komplicirano. Trošarinska novela z dne 10. aprila 1929 je izrecno priznala za zaloge po stanju dne 15. aprila 1929, da se oblastna trošarina na te zaloge ne pobere, ampak samo na one količine oblastni trošarini zavezanih predmetov, ki se oddajo v promet in porabo od dne 15. aprila 1929 dalje. V tem smislu odredijo tudi navodila za pobiranje oblastne trošarine, da se ta pobira pri oddaji trošarinskega predmeta v promet in porabo. Spričo tega položaja so bili interesenti upravičeni, da so odklanjali plačilo oblastne trošarine na zaloge, na koje je bila državna trošarina že plačana in koje so že v prometu in porabi. Državna trošarina zapade namreč ob oddaji trošarinskih predmetov v promet in porabo. Trošarinski predmeti, na koje je državna trošarina že plačana, so torej že v prometu in porabi in se radi tega na nje ne more naknadno pobrati oblastna trošarina.

Ministrstvo financ je izdalo na pobudo gospodarskih krogov za pobiranje oblastnih trošarin novo novodilo, v katerem odreja, da od zalog žganja, vina in špirta, ki so bile ugotovljene na dan 15. aprila 1929, v meddobju od 15. aprila 1929 do 31. maja 1929 sploh ni plačati oblastnih trošarin niti na zaloge same, niti na one

plačujejo pavšalni davek letnih 1000 dinarjev.

O tem, da bi bili samoupravnih doklad oproščeni tudi krošnjarji, zakon ničesar ne določa in torej tudi ni povoda, da davčne uprave krošnjarje oproščajo samoupravnih doklad.

Poleg pavšalnega davka so krošnjarji dolžni plačevati tudi davek na poslovni promet, ki znaša 1 odstotek od prometa. Pravilnik o tem davku izrecno določa,

da plačujejo krošnjarji, poulični prodajalci itd. davek na poslovni promet ob enem z ostalimi neposrednimi davki po isti prijavi s pavšalom, ki se jim odmerja na podstavi kosmatih prejemkov.

Potemtakem so krošnjarji dolžni plačati pavšalni davek za sebe in svoje pomočnike, davek na poslovni promet in samoupravne doklade. Davčne uprave, ki drugače postopajo, ne postopajo v skladu s predpisi zakonov.

Želeti bi bilo, da se v tem primeru doseže enako postopanje in se ne bi favoriziralo krošnjarjev, katerih število raste z dneva v dan in ki povzročajo legalni trgovini v vedno večji meri umazano konkurenco.

la teh zalog, ki je bil pri trgovcih in

količine, ki so se prodale v omenjenem času, temveč samo od onega de-veletrogovcih na dan 1. junija 1929 še neprodan in se prodal od dne 1. junija 1929 dalje.

Oblastna trošarina na žganje, vino in špirit od zalog, ki so bile ugotovljene na dan 15. aprila 1929, odnosno od one količine teh tekočin, ki so se oddale v promet v času od 15. aprila do 31. maja 1929, se torej ne sme pobrati. Kaj se zgodi z ono oblastno trošarino, katero so posamezniki že plačali na količine, katere so iz zalog po stanju dne 15. aprila 1929 prodali do 31. maja 1929, naredba ministrstva ničesar ne odreja, jasno pa je, da jim pristojna povrnitev, za katero morajo prositi v istem roku in na isti način, kakor za povrnitev državne trošarine.

Sedanja rešitev vprašanja oblastnih trošarin je kompromisna in brez dvoma ni v skladu z zakonom samim, ki izrecno določa, da se na one količine oblastni trošarini zavezanih trošarinskih predmetov, ki so bili na zalogi dne 15. aprila 1929, oblastna trošarina ne pobere. Naredba to stališče samo deloma priznava, a že iz tega izhaja, da je samo to stališče pravilno, kajti če bi ne bilo pravilno, bi si ga naredba ne mogla tudi deloma osvojiti.

Navzlic tej naredbi zastopamo naše stališče še naprej. V njem nas je naredba, ki ne more izpreminjati zakona, samo še utrdila.

Podpisujte čitljivo listine, ki se porabljajo za carinjenje!

Ministrstvo financ, oddelek za carine, je interno odredilo, da se v bodoče ne smejo reševati prošnje delniških in komanditnih družb, ako ni uradno potrjeno od strani sodišča, da sta podpisnika prošnje, pritožbe ali overitve fakture protokolirana pri sodišču kot glavna člana upravnega odbora, odnosno kot prokurista, pooblaščenca za podjetje pravnoveljavno podpisovati. Opozarjamo na to odredbo vse družbe, naj se točno po njej ravnajo, da tako preprečijo marsikatero nepriliko. Ravno tako opozarjamo tudi člane nedelnih družb, da podpisujejo carinskemu oddelku namenjene vloge čitljivo in tudi fakture čitljivo uverijo, ker bo carinski oddelek odklanjal rešitev nečitljivo podpisanih prošenj in pritožb in jih vračal carinarnicam, da pozovejo podpisnike, naj vlogo naknadno podpišejo. Zato je v

JAPONSKI KONZUL IZ CARIGRADA V LJUBLJANI.

Da poseti ljubljanski velesejem in se seznaniti z našimi gospodarskimi razmerami, je prišel v četrtek, dne 6. t. m. v Ljubljano japonski konzul in ob enem japonski trgovinski ataše v Carigradu g. Fukumacu Ikeda. Konzul je posetil predvsem Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, kjer je dobil potrebne informacije o gospodarskih prilikah v Sloveniji, nato je posetil velesejem, kjer se je posebej zanimal za stroke, ki pridejo v poštev za naš izvoz v Japonsko in uvoz iz Japonske k nam. Značilno je, da govori g. konzul poleg angleškega in francoskega, perfektno tudi ruski jezik. Konzul se bo mudil nekaj dni pri nas in je v razgovoru s spremljevalci izjavil, da

bo po možnosti že drugo leto sodelovala na našem velesejmu tudi japonska država z večjo vzorčno zbirko svojih izvoznih predmetov.

ZAVAROVANJE NAŠIH DELAVECEV V INOZEMSTVU.

V ministrstvu za socialno politiko se pripravljajo gradivo za pogajanja s Francijo, Belgijo in Holandsko o sklepanju konvencij glede zavarovanja delavcev, naših državljanov, ki so zaposleni v omenjenih deželah. Ker se po francoskem zakonu zavarovanje začne šele po štiri-letnem zaposlenju v Franciji in se naših državljanov nahaja tamkaj že nad desetisoč, bo naša država skušala doseči, da se ta rok skrajša in da naši delavci že prej dosežejo zavarovanje.

Nove cene za prevoz potnikov na državnih poštah potniških progah.

Minister za gradbe je z rešenjem P. T. št. 17.996 z dne 30. aprila 1929 določil za vse državne poštne potniške avtomobilne proge direkcijskega področja te-le cene:

Potniki plačajo za vožnjo: do 5 km 5 Din, od 6 km dalje za vsak kilometer po 1 Din.

Prtljažni in blagovni cenik ostane dosedanji v veljavi. Ta iznaša:

do	10 kg 20 kg 30 kg 40 kg 50 kg					Za vsakih nadaljnjih 10 kg
	dinarijev					
15 km	2-	3-	4-	5-	6-	1 Din več
30 "	3-	5-	7-	9-	11-	2 " "
45 "	5-	8-	11-	14-	17-	3 " "
60 "	8-	12-	16-	20-	24-	4 " "
80 "	12-	17-	22-	27-	32-	6 " "

Pri potniškem in prtljažnem oziroma blagovnem ceniku se štejejo vedno le celi kilometri. Desetinke kilometra se štejejo za cel kilometer. Za pogoje avtomobilne postaje se računski pristojbina od prejšnje oziroma do naslednje stalne avtomobilne postaje.

Novi potniški cenik je stopil v veljavo z uvedbo poletnega voznega reda, to je s 15. majem 1929.

Ali se Amerika umika?

Na drugem mestu govorimo, da so na seji predsednikov trgovskih zbornic v Parizu zahtevali, naj evropske vlade izdajo odredbe proti ameriški carinski noveli. Menda so se v Ameriki teh in enakih groženj vendarle ustrašili. Beremo sledeče poročilo United Presse iz Washingtona: Vsled odklonilnega stališča, ki ga je glede ameriškega carinsko-zakonskega načrta zavzelo inozemstvo, namerava državni tajnik Stimson obrniti pozornost kongresa na to okolnost. Stimson bazira svoja opazovanja na neprijazni sprejem, ki ga je našel načrt v prvi vrsti v Angliji, Italiji, Franciji, Španiji in Čehoslovaški.

Drugo poročilo pravi: Dodatno k zgoraj omenjeni vesti se sliši sedaj tudi iz Hooverjeve okolice, da smatra Hoover novi carinski zakon za nezadovoljiv. Po Hooverjevemu mnenju je šla revizija predaleč in je pretirana; zlasti carina na čevlje in na sladkor je previsoka. Predsednik baje resno premišlja, ali ne bi vložil proti carinskemu zakonu svoj veto, če bi senat zakona ne spremenil temeljito. Kajti predloženi načrt ne odgovarja njegovim volilnim obljubam. Temeljito proučevanje ameriškega časopisa je pokazalo, da so tudi v Ameriki obrnjeni skoraj vsi komentari proti carinskemu zakonu. Še nikdar ni noben zakonski načrt doživel tako splošne odklonitve. Celotna večina republikanskega — torej vladnega — časopisa je v opoziciji proti obliki, ki jo je dala carinski noveli zbornica reprezentantov.

OMEJITVE V DEVIZNEM PROMETU V BOLGARIJI ODPRAVLJENE.

Bolgarski finančni minister je predložil sobranju zakonski načrt, po kojem naj prenehajo vse omejitve v deviznem prometu. Ta odredba je v zvezi s stabilizacijskim posojilom. V protokolu finančnega odbora Zveze narodov se je namreč Bolgarija zavezala, da bo v teku šestih mesecev po prejemu posojila (15 milijonov funtov) odpravila vse omejitve v prometu z devizami. Glede na to pa, da gospodarske razmere v Italiji še niso popolnoma konsolidirane, se odprava omejitev ne bo izvršila naenkrat, temveč v odmorih. Zaenkrat obdrži Narodna banka še zmeraj nadzorstvo nad nakupom in prodajo deviz, pozneje bo pa to popolnoma prosto.

PROMET HMELJA V ČESKO-SLOVAŠKI.

V aprilu je eksportirala Čehoslovaška 9566 stotov hmelja a 50 kg, importirala ga je pa 823 stotov. Od eksporta je šlo nad 3400 stotov v Nemčijo, 2600 stotov v Avstrijo, 1020 v Belgijo, 672 v Francijo 355 v Jugoslavijo itd.; v importu je bila na prvem mestu Rusija s 421 stoti, na drugem Poljska s 185 in na tretjem Jugoslavija s 158 stoti. Od 1. septembra 1928 do 30. aprila 1928 je izvozila Čehoslovaška 122.748 stotov hmelja, uvozila ga je pa 10.282 stotov.

Zakon o rudarskem zavarovanju.

Ministrstvo za šume in rudnike je dogotovilo načrt zakona o zavarovanju delavcev in nameščencev rudarskih podjetij. O motivih tega zakonskega načrta je izdalo ministrstvo daljšo objavo, v kateri pravi med drugim: Skupne opasnosti pri delu v rudnikih so že pred mnogimi stoletji napotile rudarje, da so se združili v takozvanih bratovskih skladnicah za vzajemno pomoč v primeru bolezni, nesreče, onemoglosti, starosti in smrti. Rudarji so na ta način prišli do svojega zavarovanja mnogo pred delavci drugih gospodarskih panog. Velika važnost bratovskih skladnic je bila vzrok, da so napredne države v svojih rudarskih zakonih določile obvezno zavarovanje rudarjev v teh socialnih zavodih.

Tudi v naši državi smo imeli bratovske skladnice že pred ujedinjenjem. Zato so ostale te institucije ločene od splošnega socialnega zavarovanja, njihova unifikacija pa se dosedaj še ni dala popolnoma izvesti. Dosežena bo šele z novim zakonom. Formalno izenačenje je prinesel sicer že svoječasni pravilnik o bratovskih skladnicah, ki pa je pri izvedbi nalezl v praksi na mnoge težkoče. Novi zakon upošteva te težkoče in jih po možnosti odpravlja.

Izdelani zakonski načrt je kolikor mogoče obdržal pravno kontinuiteto z zakonom o zavarovanju delavcev in s pravilnikom o bratovskih skladnicah. Zavarovanje za bolezen in nesrečo je urejeno v glavnem po načelih zakona o zavarovanju delavcev. Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt pa ni moglo obdržati vse, kar je bilo odrejeno po pravilniku, ker bi bilo isto opasno za celo institucijo rudarskega starostnega zavarovanja. Zaradi tega je tudi čas za doseg popolne penzije podaljšan od 30 na 35 let. Da se zagotovijo datjave po novem zakonu zlasti v Sloveniji, je določen v čl. 119 poseben postopek za sanacijo pasivnosti matematične bilance. Sanacija bo v glavnem izvršena potom povišanja prispevkov v penzijsko blagajno, pri čemur bodo v gotovih mejah nosila večja bremena podjetja, za katerih penzioniste so izdatki večji od prispevkov. Za Slovenijo je posebno važno reguliranje pokojnin s pomočjo draginskih doklad. Te doklade se bodo odredile tako, da bodo skupni dohodki doličnega penzionista znašali toliko, kolikor bi znašali na osnovi delovne dobe, odnosno članstva po peti kategoriji tega zakona. Za pokritje teh doklad bodo morala prispevati izredne prispevke za stare penzioniste vsa ona podjetja v Sloveniji, katerih delavci in nameščenci so zavarovani pri bratovski skladnici.

čudna vrsta reklame.

Mnogi trgovci dobivajo v zadnjem času bodisi od privatnikov ali pa od trgovskih prijateljev neke vrste molitvice s pozivom, da se naj devetkrat prepisejo in razpošljejo devetim drugim znancom. Kdor tega ne napravi, ga zadene velika nesreča.

V rokah imamo tak mističen dopis. Glasi se dobesedno:

»Tvrška I. in A. Bata, tovarna čevljev, pričela je takozvano verigo sreče (Glückschette) spočetka po nekem ameriškem misjonarju, ki naj trikrat obkroži zemeljsko oblo. Kdor to verigo prekine prvi, zadene ga nesreča.

Naprošen sem, da to pismo tekom 24 ur na devet nadaljnjih, raznih tvrdk odposlata. Isto blagovolite storiti tudi Vi in doživeli bodete tekom devetih dni veliko srečo.

Moramo se v resnici čuditi, da se tvrdka Bata peča s tako vrsto poslov. Verigo sreče, ki je bila »spočeta« po nekem ameriškem misjonarju, naj bi držala zase in ne izpostavljala lahkoverne ljudi izgubi časa in nepotrebnim stroškom. Prepričani smo, da bo vsak trgovec, kateremu pride tako pismo v roke, isto raztrgal in zavrge v koš. In če ga bo radi tega zadela nesreča, naj se obrne na tvrdko Bata, ki mu bo prav gotovo odstopila nekaj darov, koje ji bo prinesla od misjonarja »spočeta« veriga.

Uspehi našega velesejma.

Letošnji Ljubljanski velesejem je vzbudil splošno pozornost in priznanje tako glede razstavljalcev kakor tudi glede razstavnega blaga. Zanimivo je, da so poleg številnih domačih razstavljalcev razstavili inozemski razstavljalci iz

Amerike: trdi gumi (kavčuk) in predmete iz njega za kemično, živalsko, papirno in elektrotehnično industrijo, avtomobile, motocikle, seševalne stroje, gospodinske predmete, radio-aparate, pisalne stroje, kavo in soliter. Iz

Anglije: eno- in dvocilindrske motocikle, avtomobile in radio-potrebščine. Iz

Avstrije: avtomobile, radio-potrebščine, klavirje, drevesne škropilnice, sesalke in kompresorje, polnilna peresa, omare za led in hladilne omare, elektroavtomatične hladilne omare, potrebščine za gostilničarsko obrt in slično, avtomatične zmrzovalne stroje in konzervatorje, gasilske aparate, kuhinjske novosti, dvigala, transportne naprave, kamnolomilce, opekarne stroje, kemične in kozmetične preparate, aparate za velike kuhinje s premogovno in plinsko kurjavo, harmonike, trne škropilnice, gonilne naprave, mizarne stroje za transmisijski in direktni električni pogon, stružnice, chaping stroje in vrtnalnice, barve in čistila, bencinske motorje, kmetijske stroje, pločevinaste in kovinaste predmete, umetno vezenje, plombe vseh vrst, pletilne stroje ter razne gospodinske predmete.

Senzacijo vzbujajo izložbene figure v normalni velikosti, doprni kipi, reklamni aparati, dekoracijski predmeti, oprave za izložbena okna, čajne punčke, privlačne lutke in bonbonjere. Iz

Belgije: prikolice za motorje, velike tračne žage in druge specialne stroje za mizarstvo, kolesa, olje in luksuzne predmete. Iz

Čehoslovaške: razne poljedelske stroje, vse gasilske potrebščine, avtomobilne brzgalne. Iz

Danske: posnemalke in pinje »Baltic«. Iz

Francije: sportne in osebne avtomobile.

VELIKI GASILNI POSKUS Z »GUWYJ«

samodelujočimi gasilnimi napravami, o katerih smo prinesli obširnejši popis v zadnji številki našega lista, se je vršil v sredo 5. t. m. na tukajšnjem velesejmu. Udeležili so se ga: V zastopstvu velikega župana vladni svetnik Svetek, v zastopstvu oblastnega komisarja direktor dr. Logar, direktor pošte in telegrafa Gregorič z večjim številom uradništva, za Trgovsko zbornico zbornični tajnik dr. Pless, načelnik Jugoslovanske gasilske zveze Turk, zastopniki direkcije državnih železnic, intendature dravske divizijske oblasti, predsednik gremija lekarnarjev Ph. M. Bakarčič, zastopniki mestnega magistrata, gradbene direkcije in drugih uradov, končno veliko število občinstva in prav resnih interesentov.

Ravnatelj centrale na Dunaju, ing. Wytlačil, je po uvodnih besedah tukajšnjega generalnega zastopstva napravil nekaj prav zanimivih poskusov. Najprvo je polil strešno lepenko s katramom in bencinom ter vse zažgal. Ko je bil ogenj že precej velik, je z dvema curkoma gasilne tekočine iz aparata »GUWY« požar pogasil. Nadalje je napravil grmado iz več zabojev, nastal vanje oblance, pomazal vse s katramom in polil zopet z bencinom, tako da je nastal visok plamen. Komaj s polovico tekočine iz gasilnega aparata, je bil požar v par sekundah pogasjen. Sledil je poskus z gorečim karbidom in celo z etrom, ki sta bila oba v par sekundah s par brizgi iz aparata pogasjena.

Končno se je dokazalo avtomatsko delovanje aparata pri dveh prav odličnih poskusih. Najprvo se je v lesenem zaboju namestil manjši »GUWY«, pod njim večja posoda z bencinom, ki se je vžgal. Čez par sekund so začeli navzoči neko šumenje, kar je povzročil aparat, ki se je sam od sebe sprožil in so plini požar v par sekundah pogasili. — Drug poskus je bil z gorečim bencinom v nizki ploščnati posodi. Ker je curek gasilne tekočine pri vseh dosedanjih gasilnih aparatih zelo močan, se tak poskus dozdaž še ni posrečil, saj se je bencin vedno znova vžgal, ker je metal curek bencin v posodo zopet nazaj. Poskus z »GU-

bile, motorna kolesa, pletilne stroje, trsne in drevesne škropilnice. Iz

Italije: kemične in barvne proizvode, žarnice, akumulatorje, umetno svilo, cement, radio-aparate. Iz

Madžarske: praktične novosti, kultura-torje in planete, mehanične patente iz aluminija, alpake, nikla, jekla in medi, kamnoseške potrebščine, umetno-obrtna ročna dela, reklamne novosti. Iz

Nemčije: vse predmete kakor Avstrija, mimo njih še gramofone, veterinarske potrebščine, stroje za čevljarsko in usnjarsko industrijo ter travna in deteljna semena. Iz

Švedske: mlekarske stroje. Iz

Švice: stroje za mline, brezvretnečne navijalne stroje in radio-potrebščine.

Nenavadno veliko število inozemskih tvrdk, ki so se udeležile Ljubljanskega velesejma, dokazuje, da uživa naš velesejem v veliki meri tudi zaupanje inozemstva. Letos imamo po strokah zastopano naslednje razstavljeno blago: Strojno industrijo, poljedelske stroje in orodje, gasilske stroje in potrebščine, kovinsko industrijo, avtomobile, motorje, bicikle in vozove, elektrotehniko, fotografijo, optiko, radio, lesno industrijo, pohištvo, pletarstvo, usnje in konfekcijo, kožuhovinarstvo, tekstilno industrijo in konfekcijo, klobučarstvo, papir, grafiko, pisalniške potrebščine, galanterijo, igrače, steklo, porcelan, muzikalne instrumente, graverstvo in zlatarske izdelke, stavbno industrijo, industrijo živil, kemične izdelke, kosmetiko, reklamo, praktične novosti in razno.

Obisk velesejma je prav dober. V vseh paviljonih je videti kupce in resne interesente, tako, da se letos obetajo kupčije v znatnem obsegu.

Sploh je letošnji velesejem tak, da zmoremo reči samo: Kdor letos še ni bil na velesejmu, naj gre in si ga ogleda. Kot velesejmsko posebnost moramo omeniti tudi še razstavljene papige, opice, strojčlovek in prave afriške zamorce in zamorke, ki na velesejmu rajajo in pojo kot bi bili doma.

WYJEV« je tedaj presenetil vse navzoče strokovnjake, ker je bil tudi ta požar v par sekundah pogasjen. Aparat se je avtomatski sprožil in so plini, razprostrti nad posodo, v par sekundah ogenj udušili.

Vsi navzoči so bili s poskusi izredno zadovoljni ter so prorokovali temu izumu najboljšo bodočnost.

Posebej opozarjamo tudi na današnji oglas zastopstva!

Ponudbe in povpraševanja.

Triester Kolonial-Import-Gesellschaft m. b. H., Triest, Via Trenta Ottobre 5, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, ki pridejo v poštev za uvoz sira »Parmesan«, dalje s tvrdkami, ki pridejo v poštev za izvoz okajenega mesa, masti, slanin in salame.

Diko V. Jovanović, trgovina zemaljskih proizvodov, Bijeljina, Bosna, želi stopiti v stik s tukajšnjimi tvrdkami, pri katerih bi si mogel nabaviti steklenice za konzerviranje sadja, kislih kumaric itd.

»Agil«, agenturni i komisioni posao, Sarajevo, Basardžani ulica broj 17, se zanima za naslov veletrgovin s kolonialnim blagom, tvornice testenin, bonbov, olja, mila in sveč, tekstilnih tvornic, dalje mlinov in veletrgovin z deželnimi pridelki.

Ugoden nakup tovarne za bato. Poslanstvo kraljevine SHS v Rimu je spročilo ministrstvu inostranih del v Beogradu vsebino pisma tvrdke G. Veruggio di G. Agaggio Inferiore (Prov. Imperia), po katerem nudi tvrdka kompletno instalacijo za proizvodnjo bate v količini 1500 kg dnevno, v prodajo za ceno 450.000 lir. Cena bi se mogla plačati tekom dveh let. Interesenti se naj obrnejo neposredno na imenovano tvrdko.

Dober dobiček brez rizika

Raspečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Lešnik, Maribor, Cankarjeva 26

MAGGI-javih izdelkov za juhe.

dosežete s prodajo

PO SVETU.

Prva Hrvatsko-slavonska sladkorno-industrijska d. d. v Osijeku izkazuje 7.068.000 Din čistega dobička in razdeljuje 16-odstotno dividendo.

Harriman je v Gornji Sleziји svojo interesno sfero tako razširil, da bo imelo to izreden vpliv na vso poljsko kovinsko industrijo. Dve družbi sta se spojili z Bismarckhütte in je le-ta dvignila svojo glavnicu od 51 na 100 milijonov zlatov.

Riuniti Fiammiferi, vodilno podjetje italijanske vžigalične industrije, je v svrhu nakupa dveh drugih podjetij zvišalo glavnicu od 70 na 102 milijona lir.

Število brezposelnih na Dunaju je v drugi polovici maja zopet padlo za 3083 oseb in je znašalo 1. junija 60.814 oseb, za 2873 manj kot 1. junija 1928.

Hausse v pšenici se je nenadoma pojavila v Chicago. Beremo, da je to v zvezi z zatrdilom vlade, da bo takoj ukrenila odredbe za zaščito žitnih cen.

Rumuni bodo zgradili novo tovarno žveplene kisline; poleg 27.000 ton doma napravljenega produkta morajo namreč importirati letno še 3000 ton. Tovarna bo imela zaenkrat letno kapaciteto 10 tisoč ton, ki jo bodo pa mogli zvišati za nadaljnjih 10.000 ton.

Industrija umetne svile v Rusiji se bo zelo razširila in pripravljajo zgradbo 20 novih tovarn. Glede tehniške podpore se pogajajo z nemškimi, angleškimi in francoskimi podjetji umetne svile.

Češkoslovaški plovni družbi po Labi in po Donavi znižujeta kapital, prva od 70 na 40 mil. Kč, druga od 70 na 30.

Ogrska gospodarska knjiga 1929 bo izšla poleti. Upošteevane bodo statistične številke leta 1928 in pri najvažnejših vprašanjih tudi številke prve polovice tekočega leta.

Mednarodni brzojavni kartel se pripravlja. Tako pravijo poročila iz Amerike.

Blagovne tarife iz Nemčije v Ameriko in v Afriko bodo s 1. avgustom znižane. Tudi angleška plovba se peča s to mislijo.

Produkcija češkoslovaških plavčev in jeklaru v aprilu je znašala 141.500 ton surovega železa in 191.000 ton surovega jekla.

Češkoslovaška d. d. za mlekarstvo industrijo je imela lani 2.154.000 Kč čistega dobička in razdeljuje 18-odstotno dividendo.

Mednarodni dogovor o nedeljskem počitku je podpisalo doslej 17 držav.

Avtomobilsko podjetje Citroën je doseglo v prvi polovici tekočega poslovnega leta promet 1133 mil. frankov, kar pomeni proti odnosnemu prejšnjemu polletju povišek 40 odstotkov.

Devet češkoslovaških tkalnic platna s 60.000 vreteni je ustavilo obrat. Druge tkalnice delajo samo s 40 do 45 odstotki kapacitete.

Nemške državne železnice izkazujejo čisti dobiček 249 milijonov mark.

Bata v Nemčiji kupuje kar naprej; pričel se je pogajati o nakupu raznega posestva tudi v Breslau-u.

Cena sladkorja na svetovnem trgu se kljub večjemu povpraševanju noče dvigniti.

Bilanca Južne železnice (Donava—Sava—Adrija) izkazuje za preteklo leto čisti dobiček 86.331 zlatih frankov. Hotel na Semmeringu ne nese dobro in zaključuje z izgubo 96.000 zlatih frankov.

Odredbe proti ameriški carinski noveli od strani evropskih vlad je zahtevala seja predsednikov trgovskih zbornic v Parizu.

Harriman se je pričel zanimati tudi za Češkoslovaško in foreira ustanovitev češkoslovaško-ameriške družbe v razmerju 52 : 48, ki naj izvede elektrifikacijo Češkoslovaške.

Kartel jugoslovaških železnih tovarn je prodal v prvem četrtletju 9000 ton napram 10.000 tonam v I. četrtletju leta 1928. Inozemske tovarne so zaostale za 12 odstotkov za svojo kvoto, naročila pri domačih podjetjih so narasla za 11 odstotkov. Slovenija je dobila 21 odstotkov.

ZGRADBA JUGOSLOVANSKEGA TRGOVSKEGA BRODOVJA

Jugoslovaško trgovsko brodogradje je naraslo v desetih letih 1919—1929 s pomočjo državnih subvencij in angleških kreditov od 100.000 ton na 300.000 ton. Zgrajeno je bilo izključno v angleških ladjedelnicah, gradbena vsota znaša nad 1 milijon funtov. Prirastek dobi naše trgovsko brodogradje v 8800 ton vsebujočem tovarnem parniku »Korana«, dalje v dveh drugih ladjah po ca 10.000 ton, ki ju gradijo na račun Jugoslovaškega Lloydja in ki bosta naši dve največji trgovski ladji; prometovali bosta v Južno Ameriko. Beremo nadalje, da mislijo oddati britanskim delavnicam še nadaljnja naročila, in sicer zopet za skupni znesek 1 milijon funtov. Sliši se, da je v našem prihodnjem proračunu vstavljena vsota ca dveh milijonov funtov, razdeljena na 10 let, v svrhu plovne ekspanzije ob naši obali. Plovne družbe bi morale graditi razne nove ladje, večje bi gotovo dali v delo zopet britanskim ladjedelnicam. Mislijo, da bi od teh dveh milijonov funtov v bodočih petih do šestih letih prišla polovica v angleške ladjedelnice. Ze doslej smo plačevali na leto znesek 100.000 funtov v Anglijo, in sicer za popravo ladij in za nakup ladijske opreme, premoga, strojev itd. Posredovalec zvez med Anglijo in Jugoslavijo je tvrdka Baburica dr. kot londonska agentura Jugoslovaškega Lloydja, koje generalni ravnatelj je dal nekemu dopisniku gornja pojasnila.

USPEHI LYONSKEGA VELESEJMA SPOMLADI 1929.

Letošnja spomladanska prireditve mednarodnega velesejma v Lyonu je bila ogrožena vsled velikih mrazov letošnje zime. Bojazen se pa ni opravičala in je prireditve kakor običajno uspela najslabše. Na velesejmu je bilo od 4. do 17. marca t. l. celokupno 3427 tvrdk, pripadajočih 25 raznim državam. Kar se tiče kupeev, so posetili semenj poslovni ljudje iz vseh pokrajin Francije, kakor tudi iz Švice, Španije, Italije, Belgije, Anglije, Nemčije, Nizozemske, Rumunije, Združenih držav, Poljske itd. V celoti je bilo zastopanih 47 držav. Upravi velesejma ni skoro mogoče ugotoviti točno število kupovalcev in še manj število posetnikov, kajti kontrola se je vršila samo pri industrijskih skupinah, ki so bile postavljene v velesejmski palači. V to palačo je došlo približno 350.000 posetnikov. Temu številu je treba dodati še posetnike drugih skupin, kakor metalurgije, stavbarstva, jestvinarskih strok in drugih, koje niso vodile kontrolo posetnikov. Izmed zastopanih strok so prišle do najboljših uspehov naslednje: bižutarije, tekstilni stroji, stroji za pletenje, svilne industrije, šivalni stroji, damska konfekcija, kožuhovine, pohištvo, avtomobili itd. Inozemski kupci so se zlasti interesirali za jestvinske stroke, razne strojne stroke, tekstilije, parfumerije in dr. Neglede na neugodne splošne gospodarske prilike je končal semenj zelo dobro, in so vse stroke zaključile prav dobičkanosne posle. Zadnji dan je bila že 3/4 vseh prostorov oddana za prireditve v letu 1930.

MEDNARODNI TRG JAJEC.

Na mednarodnem trgu jajec so se izvršili v zadnjem mesecu zelo važni dogodki. Anglija dopusti uvoz blaga, ki je opremljeno z žigom dežele izvora; žig mora biti 2 milimetra visok. Nemčija je vpeljala markiranje lastnega domačega blaga in je pri vsaki poljedelski zbornici vpeljala urad, za markiranje jajec. Nemška jajca imajo napis »Deutsches Frischei« in so razdeljena v tri kategorije: teža 50 do 55 gramov, 55 do 60, nad 60 gramov. Holandska žigosa svojo lastno produkcijo, in stavijo nekateri krogi sedaj zahtevajo, da mora biti tudi tuji import označen, ko pasira holandsko mejo. Ta naredba naj bo v prvi vrsti naperjena proti Nemčiji, ki je zelo pogosto importirala v Holandijo manj vredno blago in je šlo to blago nato ven v svet kot holandski produkt. Sicer pa zasleduje Holandija razmere na mednarodnem trgu jajec z rastočo pozornostjo, ali bolje rečeno, z rastočo skrbjo. Ruski sunek je začel ogrožati vodilno vlogo holandskega eksporta jajec. Ze v preteklem letu je bila Rusija največji dobavitelj jajec za Nemčijo in je importirala v Nemčijo 860 milijonov kosov proti 680 milijonom holandskega izvora. Holandski eksport v Nemčijo je bil lani samo za 60 milijonov kosov večji kot predlanskim, ruski eksport se je pa dvignil za 311 milijonov kosov. Rusi dobavijo Nemčiji sedaj že 30% njenega importa jajec, dočim je znašal delež leta 1927 samo 20 odstotkov. Tudi poljski in danski eksport ogrožata Holandijo. Tekmovanje za nemški trg se izplača; leta 1926 je importirala Nemčija 2360 milijonov kosov, leta 1927 2700 milijonov, lani pa 2950 milijonov kosov.

Tudi na Ogrskem se bavijo z vprašanjem markiranja, a so nekateri mnenja, da bi bilo kvalitativno izboljšanje važnejše. Možno zmanjšani ogrski eksport jajec utemeljujejo tudi z večjo domačo porabo.

ZITO.

Zitne cene padajo vedno bolj, bodisi v Chicago ali v Liverpoolu ali v Argentini itd. Argentinski trgovci, ki so blago dolgo časa držali, so sedaj iz tehniških vzrokov (prenapolnjena skladišča) prisiljeni, da žito eksportirajo, tudi če ni še prodano. Tudi v U. S. A. in v Kanadi so elevatorji prenapolnjeni. Izgledi za bodoči pridelek so povsod prav dobri, tako v U. S. A. kot v Kanadi, Argentini, Avstraliji ali Evropi. Poročila iz Rumunije in Jugoslavije govorijo o prav obilnem pridelku. Seveda vpliva vse to na cene. V Budimpešti so padle cene že pod svetovnotrži nivo. V Berlinu so se zrušile cene rži; iz Poljske prihajajo velike množine rži na trg, ki sicer ne morejo v Nemčijo, ki pa na svetovnem trgu v Nemčiji hudo konkurirajo. Sicer je pa poljska rž kvalitno slaba, in se poljska vlada peča z vprašanjem, kako bi kvaliteto izboljšala. — Konca pšenične baisse še ni videti.

Ko je baisse na trgu pšenice dosegla najnižjo točko, je nenadoma in nepričakovano nastopila hausse. Seveda najprvo v Ameriki. Tam so že večkrat sklevali o ukrepih, da pomagajo poljedelstvu, ki je vsled nadprodukcije zašlo v težek položaj. Predlagali so kontingentiranje produkcije, omejitev posejane zemlje in poseben zakonski načrt, ki nudi farmerjem veliko pomoč. In ko je prišlo poročilo, da bo vlada ta načrt forsirala in da bo že v teku 14 dni sprejet, je že samo ta vest zadostovala, da so cene poskočile in da so se takorekoč v trenutku dvignile za 10%. S tem je nastal na svetovnem trgu negotov in nejasen položaj, ki je zahteval že dosti žrtev in jih bo še. Ameriška hausse je prešla takoj tudi na evropske borze. Dalje beremo, da je bil neposredni povod hausse mnenje angleških mlinarjev, da so cene že zadosti nizke, nakar so izvršili večje nakupe. Nadaljni razvoj je negotov.

Naročajte »Trgovski list«!

Ljubljanska borza.

Tečaj 7. junija 1929.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22865
Berlin 1 M	13 5625	13 5925
Bruselj 1 belga	—	79058
Budimpešta 1 pengő	—	99266
Curih 100 fr.	109440	109740
Dunaj 1 šiling	79839	80139
London 1 funt	27570	27650
Newyork 1 dolar	—	5682
Paris 100 fr.	—	22259
Praga 100 kron	16820	169—
Trst 100 lir	29675	29875

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 158 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljublj., den. 118; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Sešir«, tovarna klobukov d. d., Skofja Loka, denar 105 Din; Kranjska industrijska družba, Jesenice, denar 260; Tvorница za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 260—300 Din; brzojavni drogovji 250—280 dinarjev; bordonali merkantilni 350 do 400 Din; trami merkantilni 290—310; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—660 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 720 Din; škorete, podmerne, od 15 cm 520 do 570 Din; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600 Din; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 600—650. — Bukve: Deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske-plohi, naravni, ostrorobi 750—1000 Din; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—850; deske-plohi, parjeni, ostrorobi, 950—1250, dinarjev, testoni 450—500; tavoletne 1175 do 1250 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 450 do 700 Din; bordonali 1400—1600 Din; deske-plohi, neobrobj. boules 1300—1600 Din; deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1250—1400 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 20—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Zelezniški pragovi: 260 m, 14 x 24, hrastovi 50—58 Din. — Oglje: bukovo za 100 kg 90—95 Din.

Išče se: 400—500 m² desk: 60—70% smreke, 4 m, konično največ od 4—5 cm, od 16 centimetrov širine naprej, media 22 in 23 centimetrov, v debelinah 18, 24, 28, 38 in 48 milimetrov, cena fco vagon meja via Postojna, prevzem na licu mesta, plačilo proti predložitvi duplikata voznega lista. — Vsako množino ostrorobih, očeljih remeljnov in polovičnih remeljnov v reduciranih debelinah, cena prevzem in plačilo kakor zgoraj. — Čisti testoni (testoni netti), od 19 cm širine naprej, cena fco vag. prih. Sušak prist.

Zito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 26250—265; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voz., slov. postaja, dobava v juniju, plačilo v 30 dneh, 270— Din do 27250 Din. — Koruza: »la plata«: dobava promptna, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 31250—315; »la plata«: dobava junija, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 30750—310; »la plata«: dobava julij, avgust in september, zacarinjeno, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 30250 do 305 Din; bačka: suha, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 285— dinarjev do 26750 dinarjev. — Jčemen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 31250—315; bački, ozimni, 67/68 kg, 290—29250 Din. — Oves: bački, slovenska post., navadna voznina, 29250—295. — Moka: pšenična Og: fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga, 390—395 Din.

Tendence: les: mirna; deželni pridelki: neizpremenjena.

Zaključki: les: 38 vagonov; deželni pridelki: 4 vagoni; drugo: — vagonov.

Kvalitetna znamka

Jeklene valjene zastore ter vsa ključavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat na zadnji strani!

Motvoz Grosuplje

domači slovenski izdelek **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

RAZNO.

25-godišnjica Zemaljskog Saveza Industrijalaca, Zagreb, je naslov brošuri, ki jo je izdala ob priliki 25-letnice svojega obstoja Zveza industrijcev v Zagrebu. Brošura vsebuje poleg uvodne besede predstavnika g. S. Aleksandra bogata, z izčrpnimi statističnimi podatki opremljena poglavja o zgodovinskem razvoju zveze od leta 1904 do 1929, nadalje popis razvoja industrije Hrvatske in Slavonije tekom zadnjih 25 let, nadalje poročilo zveznega odbora, ki je bilo predloženo XXI. redni glavni skupščini, ki se je vršila v Zagrebu 2. junija 1929, in o kateri smo obširneje poročali v zadnjem našem listu.

Splošna razstava v Poznanju se vrši od 16. maja do 30. septembra 1929.

Borza dela v Mariboru. Od 26. maja do 1. junija t. l. je dela iskalo 117 oseb, t. j. 62 moških in 55 žensk, službenih mest sta bili 102 prazni, delo je dobilo 42 moških in 35 žensk, tedaj skupaj 77 oseb. Odpotovalo jih je 22, odpadlo pa 6 oseb, 842 jih je pa še ostalo v evidenci. Od 1. januarja do 1. junija pa je dela iskalo 2719 moških in 1306 žensk, 1969 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 783 moških in 805 žensk, tedaj 1588 oseb, odpotovalo jih je 521, odpadlo pa 1074.

Predavanje o srednjeevropskih vprašanjih na tehniški visoki šoli v Draždanih. Vseučilišni profesor dr. Walter Hoffmann iz Freiburga, katerega poznamo zlasti po njegovem predavanju v Zbornici TOI v Ljubljani in kateri slovi kot odlični poznavalec naših gospodarskih razmer, je dobil od saksonskega prosvetnega ministrstva nalogo, da predava na tehniški visoki šoli v Draždanih o srednjeevropskih vprašanjih. Predavanja se bodo začela s 1. oktobrom 1929.

Mednarodna konferenca svile. Povo-dom razstave v Barceloni se je vršila mednarodna konferenca svile. Pečala se je v prvi vrsti s poročilom treh lani v Parizu osnovanih komisij za standardiziranje. Sklenili so predlagati prihodnjemu kongresu v Zürichu vpeljavo jamstvenega žiga. Ameriška zveza svile je pristopila mednarodni zvezi. Sklenili so, naj velja izraz »svilen« res le za blago, ki je narejeno iz naravne svile. Pozvali so industrijo umetne svile, naj ustvari za umetno svilo enotno mednarodno ime.

IX. Mednarodni sejem v Bratislavi se vrši letos od 25. avgusta do 3. septembra.

Svetovna transportna tonaža ladij je sedaj veliko bolj razdeljena kot sicer, in se je število v domačih pristaniščih se nahajajočih nezaposlenih ladij izdatno skrčilo. Te ladje imajo 236.000 ton, dočim so imele nezaposlene ladje lani ob tem času 363.000 ton prostornine.

Gibanje na delovnem trgu v Ljubljani. Po poročilu Javne borze dela v Ljubljani, je v Ljubljani iskalo dela od 1. januarja do 1. junija 1929 skupno 4060, ponujeno je bilo delo 3219 osebam, odpadlo je 787 in je ostalo v evidenci koncem maja še 756 nezaposlenih oseb.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 12 hlapcev, 10 poljskih delavcev, 6 čevljarjev, 1 krojač, 1 klepar, 1 kovač s podkovsko šolo, 4 sodarji, 1 kolar, 1 električar, 1 kuhar, 3 ključavničarji, več vajencev (mizarske, čevljarke, pekavske, kovaške, kolarske, ključavničarske in fotografske obrti) kakor tudi 16 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 1 kuharica, 17 služkinj, 3 sobarice, 2 kuharici k orožnikom in financam, 1 plačilna natakarija, 2 podnatakariji, 5 šivilj za perilo, 1 šteparica gornjih delov čevljev, 1 fotografinja v Dubrovnik, 3 postrežnice, 2 otroški vrtnarici, 1 inteligentna vzgojiteljica, 2 varuški, 3 šiviljske vajenke.

Nova turška carinska tarifa bo stopila v veljavo 7. avgusta. Ker predvideva za večino predmetov velik povišek uvozne carine, potujejo turški trgovci sedaj trumoma po Evropi okoli, da spravijo še pravočasno kolikor mogoče veliko blaga v Turčijo. Nova carinska tarifa je bila sprejeta preteklo soboto.

Mednarodna rumunska banka bo otvorjena najbrž 1. oktobra. Začetna glavica ji bo 250 milijonov lejev in jo mislijo podvojiti, ko bo banka pričela z delom.

ITALIJA JE DOBRŌ ODREZALA.

V novem dogovoru upniških držav o razdelitvi nemških plačil po Youngovem načrtu je po poročilu »Corriere della Sera« zasigurano Italiji popolno kritje njenih vojnih dolgov napram U. S. A. in Angliji in preko tega še donesek za njene obnovitvene troške. Ta donesek obstoji iz anuitet, kojih kapitalizacija po 5½% odgovarja sedanji vrednosti ca 3 milijard lir. Temu nasproti je bil delež Italije na Dawesovem načrtu na podlagi prejšnjega razdelitvenega sistema komaj tako velik, da bi se krili z njim vojni dolgovi Italije. Takojšnja komercializacija omenjenega doneska bi omogočila odplačilo v kratkoročnih zakladnicah obstoječih tekočih dolgov Italije.

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Konjice se bo vršila potom ofertalne licitacije 22. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Hum se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 26. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Gradbeno odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. junija t. l. ponudbe glede dobave 1725 komadov vijakov. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave 1 električnega vitlja. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 21. junija t. l. ponudbe glede dobave 600 kg tračnih žebeljev; do 27. junija t. l. pa glede dobave skretnic. — Dne 29. junija t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odelenje v Beogradu, ofertalna licitacija glede dobave večje množine papirja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Gradbeno odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave pločevine in zakovic ter glede oddaje pleskanja železniškega mostu čez Završnico na progi Jesenice—Ljubljana in pleskanja železniškega viadukta na progi Jesenice—Boh. jezero. — Mašinsko odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. junija t. l. ponudbe glede dobave 40 ton negašene-ga apna ter glede dobave 1 polilnega agregata, 1 zaganjača za vrtilni tok, stikalnih plošč, varoval, vrtilnih pretikal, ampermetrov, regulatorjev, voltmetrov itd. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih odeljenjih.) — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 17. junija t. l. ponudbe glede dobave 200 kg suboks-barve; do 27. junija t. l. pa glede dobave merilnega orodja. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.)

VINOCET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz priskega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarne: Ljubljana, Dunajska cesta 1 a. II. nadst. Telefon šte. 2389.

Ing. I. D.:

Smernice ukoriščanja vodnih sil.

(Nadaljevanje.)

Večkrat je predvidena tudi določba, da mora dajalec koncesije obvestiti nosilca koncesije gotovo dobo — 10 do 20 let — pred potekom koncesije o tem, ali se sploh misli poslužiti pravice zapadlosti ali ne. V nasprotnem slučaju se koncesija pod istimi pogoji avtomatično podaljša za polno ali pa samo delno prvotno dobo. Važno je to za vse one industrijske obrate, ki so osnovani na ukoriščeni vodni sili, sami na sebi pa ne zapadejo. Tudi si država lahko pridrži pravico do nakupa naprave po gotovi dobi, ki je ena tretjina do ene polovice koncesijske dobe. Ta pravica je lahko prenosljiva v prid samoupravam ali občinam.

Običajna je tudi določba, da mora lastnik koncesije dobaviti gotovo množino energije pod posebnimi pogoji ali pa celo zastoj za javne namene. Koncesija se podeli samo za popolnoma določen namen, za nje prenos ali prodajo je potrebno posebno dovoljenje, večkrat celo nova koncesija.

Kot ekvivalent za mnogobrojne omejitve v razpolaganju se lastniku koncesije dovolijo velike ugodnosti in podpore.

Najvažnejša predpravica, ki jo večina držav prepusti izgraditelju vodne sile, je pač pravica prisilne razlastitve napram tretjim, če je to potrebno iz ute-

meljenih razlogov. Ta pravica je več ali manj dalekosežna, ne nanaša se samo na zemljišča, marveč celo na ovirajoče, koncesionirane vodne pravice podrejenega pomena. Potom te določbe se ukoriščanje vodnih zelo pospešuje, onemogočijo drage in dolgotrajne pravde, prepreči se pa nagajanje in nasprotovanje iz malenkostnih ali pa osebnih razlogov.

Te prisilne razlastitve se izvrševno proti plačilu pravične odškodnine. Velja pa načelo, da se odškodnina za razlaščenno vodno silo plača v prvi vrsti potom dobave ekvivalentne množine električne energije.

Druga predpravica, ki je za lastnika koncesije lahko velikega pomena, je ta, da se one tretje osebe, ki imajo od izgradnje vodne sile velike koristi, lahko pritegnejo k prispevanju stroškom izgradnje in vzdrževanja. V ta namen se največkrat ustanove zadruga, h katerim je pristop ponavadi obvezen. Ta določba se uporablja samo pri izgraditvi onih vodosilnih naprav, ki služijo tudi še drugim namenom. To so dolinske pregrade in vodni zbiralniki, ki so osnova melioracij, razven ukoriščanja vodne sile pa služijo obenem namakanju polj ter dobavljajo pitno in industrijsko vodo.

Skoro vse države streme tudi za skrajšanjem in pojednostavljenjem dodelilnega, dovolilnega in uporabnega postopka. Dosedaj je bilo to zelo dolgotrajno, vsled zamočanih razmer velikokrat celo onemogočeno. V odpomoč temu se sedaj uporabljajo različna dodelilna, gradbena in uporabna dovoljenja predhodnega značaja, ki pa so za izdajno inštanco v

veliki meri neobvezna, ker prejudicirajo končno pravomočno dovolilo. Za podjetnika pa ne predstavljajo skoro nobenega rizika, ker so merodajne oblasti skrajno previdne.

Razven pravnih, pa nudi država izgraditeljem vodnih sil tudi upravne in finančne ugodnosti. Zadnje pa samo v slučajih, kjer naprave niso takoj rentabilne ali pa ne v taki meri, da bi to privabilo privatno podjetnost. Če pa je izgraditev vodnih sil cena ali pa potrebna po energiji, tega tako ni potreba.

V vodosilnih zakonih je pa najti tudi določila v korist domačim podjetnikom in industrije. Pri tem je merodajno teoretično stališče, da predstavlja dobiček in amortizacija domačega kapitala in doma konstruiranih strojev tvorbo novega kapitala in večja narodno premoženje. Večinske klavzule najrazličnejšega značaja omejujejo sodelovanje tujega kapitala in industrije ter omogočajo zaposlitev domačih moči.

Večkrat je tudi uzakonjeno določilo, da se morajo stekati vse carine in trošarine, v kolikor izvirajo iz produkcije prometa in potrošnje poljubne oblike energije, v gotove fondne, ki naj podpirajo in financirajo izgradnjo vodnih sil.

Nemčija.

Zakonita ureditev perečih vprašanj je podlaga gospodarskega življenja. Vsak zakon pa mora upoštevati in se prilagoditi specifičnim, v dotični državi obstoječim prilikam. Ne samo to, tvoriti mora tudi osnovo procvita in mu z posebnimi določili uglediti razvoj. Zelo za-

nimivo in poučno je, kako so si posamezne države znale urediti ukoriščanje vodnih sil in z kakšnim uspehom. Morebiti nam bo ravno to pokazalo pravo pot do tehniških in gospodarskih uspehov.

Kot tehniško najnaprednejša in najjačja država kontinenta in celega sveta je Nemčija oni vzor, ki je merodajen v skoro vseh primerih. Na polju elektrifikacije in ukoriščanja vodnih sil je izvršila pionirsko delo, njene izkušnje so za nas dragocene pridobitve.

Dosledno možno ukoriščanje prirodnih energijskih virov, posebno onih neizčrpnih in v krogotoku narave se obnavljajočih vodnih sil, se smatra kot enega najvažnejših tehniških in gospodarskih problemov. To pa tembolj, ker se vsled stalno rastoče potrebe po energiji mora računati z izčrpanjem ležišč toplotne energije. Pri izgradnji vodnih sil pa ni merodajen samo smoter ukoriščanja. Istočasno se stremi tudi za rešitvijo drugih gospodarskih in tehniških problemov. Večkrat je ukoriščanje samo predhodni ali pa vsperedni pogoj za ureditev plovnosti vodotokov. Vodna naprava služi tudi kot raztežilnik hudo-urnikov ter dobavlja vodo v najrazličnejše druge namene. K temu se pa pridruži stremljenje za najboljšim, to je najpopolnejšim in najcenejšim ukoriščanjem. Mogoče je pa to samo potom sodelovanja vodosilnih naprav, ker le medsebojna podpora in spopolnjevanje nudi najboljši skupni gospodarski učinek. To zahteva že narava vodnih sil sama, ker je krajevno in časovno različna in razmaknjena. (Dalje prih.)

TRŽNA POROČILA.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI,
dne 1. junija 1929.

Govedina: v mesnicah po mestu: I. vrste 18—20, II. vrste 16—18 Din kg; na trgu: 1 kg govejega mesa I. vrste 18 do 20, II. vrste 16—18, III. vrste 12—14, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6 do 8, jeter 15—18, ledic 18—20, možganov 20—25, loja 5—10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 24—25, II. 20—22, jeter 25—30, pljuč 20 do 22 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 25, II. vrste 20—22, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 25, glave 8—10, parkljev 6, slanina trebušne 26—27, slanina ribe in sala 29—30, slanina domačih prašičev 24—25, 1 kg slanina mešane 26—27, slanina na debelo 26, masti 30—32, šunke (gnjati) 30—35, prekajenega mesa I. vrste 30—32, II. vrste 25—27, 50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 35 Din.

Drobnica: 1 kg koštrunovega 13—14, jegnjetine 18—20, kozličevine 23—25 dinarjev.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 8, II. vrste 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, brenovk 30—32, safalad 28 do 32, posebnih 32, tlačenk 20, pol preka-

jenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanina 26—30 Din.

Perutnina: piščanec večji 15, kokoš 25—30, petelin 30—40, domači zajec, manjši 7, večji 15 Din.

Ribe: 1 kg karpa 25—30, ščuke 25 do 30, postrvi žive 80, mrtve 60, klina 20, mreže 20—25, pečenke 10 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2:50—3 Din, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 44—48, masla 40—44, bohinskega sira 34—40, sirčka 8—10, eno jajce 1—1:25 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16—22, vina dalmatinca 11—14, 1 čaša piva 3:50, 1 vrček piva 4:50—5, 1 steklenica piva 5:50—6 Din.

Kruh: 1 kg belega 5:50, črnega 4:50 rženega 4:50 Din.

Sadje: 1 kg jabolk II. vrste 7, III. vrste 5, ena oranža 1—2:50, limona 0:75—1, 1 kg rožičev 8—10, fig 10, datelnov 24 do 28, mandelnov 52—70, orehov 12 do 13, luščenih orehov 36—40, črešenj 16 do 20, suhih češpelj 8—12, suhih hrušk 10 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72—76, Santos 46—48, Rio 32—40, pražene kave I. vrste 90—100, II. vrste 70—80, III. vrste 56—60, kristalnega belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 15, kavne primesi 18, riža I. vrste 10,

II. vrste 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4:50, navadnega kisa 2:50, soli debele 2:50, soli drobne 2:75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 56, 1 liter petroleja 7:50, 1 kg testenin I. vrste 10, II. vrste 9, pralnega luga 3:75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0: 3:95 do 4:05 na debelo, 4:50 na drobno, št. 2: 3:75—3:85 na debelo, 4:25 na drobno, kaše 5:50—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 10—12, otrobov 2:50, koruzne moke 4—4:50, koruznega zdroba 6—7, ajdove moke I. vrste 6—8, II. vrste 6, ržene moke 4:50—5 Din.

Žito: q pšenice 290, rži 290—325, ječmena 310—325, ovsu 290—325, prosa 290, koruze 320, ajde 280—290, fižola ribničana 830, prepeličarja 875, leče 1400 do 1600 Din.

Kurivo: 50 premoga 30, 1 tona premoga 440, m³ trdih drv 180, mehkih 70 Din.

Krma: q sladkega sena 125, pol sladkega sena 100, kislega sena 75, slame 75 Din.

Zelenjava in gobe: glavica glavate solate 1—2, 1 kg ajserice 10—12, merica berivke 1, 1 kg radiča 8—10, zgodnjega zelja 8—10, kislega zelja 3:50—5, špargljev 18—20, kolerab 12—14, kolerab podzemljic 1—1:50, špinace 8—10, ku-

»Schulz Universal« tehnična

deluje zanesljivo in tehta vidno, zato pridobiva trgovec zaupanje odjemalcev. Zahtevajte brezobvezno ponudbo ali poset zastopnika. Jugo-Schulz d. z. o. z. Ljubljana.

mar 26—28, buč 26—28, graha v stročju 8—10, luščenega graha 16—20, fižola v stročju 18—20, čebule 4—5, česna 15 do 16, krompirja 2—2:50, krompirja novega 10—12, repe 6—8, kisle repe 2:50—3, merica jurčkov 8—10, 1 kg korenja 6 do 8, peteršilja 15—20, zelenjave za juho 8 do 12 Din.

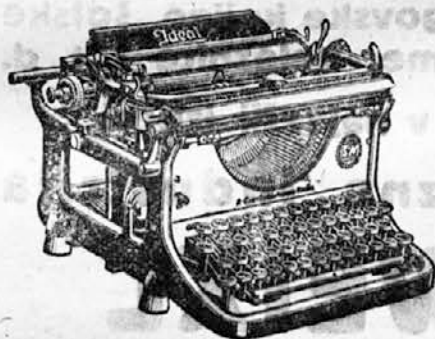
Stalen in dober zašutek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave
znamke
»SLON«

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik! **F. ŠIBENIK**
Ljubljana

Ustanovljeno leta 1906

IDEAL

Ljubljana
Gradišče 10

Najpopolnejši stroji!
Vsak kupec najboljša referenca.
Tudi na obroke dobavi tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Sajmište 56

Telefon št. 2263

Parketne deščice **Bakula**
Trstje za strope (leseno pletivo) za strope in stane
Strešno lepenko in lesni cement
Jos. R. Puch, Ljubljana
Gradaška ulica 22 - Telefon int. 2513

„Spectrum“ d. d.
tvornica ogledal in brušenega stakla
Ljubljana VII,
se nahaja od 1. novembra na
Celovški cesti 81 Tel. 2343
Zagreb, Osijek — Središnjica: Zagreb
Zrcalno steklo, portialno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. — Fina — navadna ogledala.

Opozorilo!

Samo kratek čas se bode zaradi preselitve trgovine prodajalo vse **manufakturno in modno blago po globoko znižanih cenah.**

Posebej se opozarja ljubitelje pristnih pirotskih preprog, naj ne zamudijo te ugodne prilike.

I. Kostevc

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

Naročajte TRGOVSKI LIST!

Steklen papir
Flint-papir
Smirkovo platno
Naxos-smirk
i. t. d.
nudi najceneje iz velike zaloge
Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

H. SUTTNER
- LJUBLJANA -

Ure, zlatnine in srebrnine

Lastna protokollirana tovarna v Švic

KASTELIC IN DRUG
TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 6

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z. o. z., Sladki vrh

Novo! Neprekosljivo! Važno!

Samodelujoče gasilne naprave

»GOWY«

gasijo bencin, olje i. t. d. brez škode na blagu

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo

„TELOREKLAM“

d. z. o. z. **LJUBLJANA**

Resljeva cesta št. 13

Telefon št. 20-74

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih listov. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, letake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVARNICA. * TELEFON. ŠT. 2333

Ustanovljeno l. 1879.

KLJUČAVNIČARSTVO

Telefon št. 2553.

AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA -- RIMSKA CESTA ŠTEV. 14 -- LJUBLJANA

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plahl, okrižij vsake vrste, od priproste do najbogatejše izpeljave, skarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa in bakra.

Stalna zaloga štedilnikov Avtogeno varenje in rezanje.

v priznani vestni in solidni izvršitvi.

TRAJNO koristno darilo je samo

'GRITZNER' in 'ADLER' šivalni stroj ter pisalni stroj „URANIA“.

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINCU

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodi. Telef. št. 2915.

KUVERTA

Tvornica kuvert in konfekcija papirja LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

IGN. VOK, LJUBLJANA-NOVO MESTO

H-KOLESA Plačljivo tudi na obroket Solidne cene!

Tvrdba

J. C. Mayer, Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo manufakturnega blaga in lepo izbero damskih, moških in otroških čevljev tvrdke F. L. Popper

PAPIROGRAFIJA

DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska 10

TELEFON INT. 2747

En gros prodaja papirja!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Konkurenčne tvorniške cene!

veletrgovina

A. Šarabon

Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666 priporoča

špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke, raznovrstno rudninsko vodo. - Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom Ceniki na raspolago

KRANJSKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA JESENICE-FUŽINE

Izdeluje:

Polfabrikate, železo v šibkah, betonsko

železo, kotno železo, tračnice do 22 kg

na tekoči meter, vroče valjano in hladno

valjano tračno železo, črno pločevino,

železno žico, valjano in izvlečeno, svetlo

in žarjeno, pocinkano in pobakreno,

vzmeti za pohištvo iz pobakrene jeklene

žice, žičnike vseh vrst, izdelke iz sive

in jeklene litine, zvonove iz litega jekla,

elektrode za električne peči.